

YLÄKOULULAISTEN VAIKUTA! -PELIT HYÖDYNNETTÄVÄKSI OSAKSI OPETUSTA

Perinteinen Keski-Suomen Nuorisofoorumi toteutetaan tänä vuonna etätoteutuksena, niin että osallistuminen mahdollistetaan nuorille koulujen kautta.

Nuorisofoorumissa nuoret pääsevät kertomaan mielipiteitään ja ajatuksiaan päättäjille sekä teemojen mukaisesti valmisteleville virkamiehille.

Olemme suunnitelleet neljä eri teemaista peliä seppo.io -oppimisalustalle yhteistyössä mm. Keski-Suomen liiton, ELY-keskuksen, Keski-Suomen Nuorisovaltuuston sekä Keski-Suomen nuoret ja osallisuus kulttuuritoiminnassa -hankkeen kanssa.

Pelit soveltuvat esimerkiksi osaksi yläkoululaisten yhteiskuntaopin, terveystiedon tai maantiedon opetusta. Viestin lopussa tietoa teemapelien sisällöistä - ettehan näytä näitä oppilaille ennakoon.

Yläkoulujen opettajilla on nyt mahdollisuus tilata 30.4. mennessä luokka- tai ryhmäkohtaisesti (esim. oppilaskunnalle) oma aika, jolloin peliä pelataan. Yksi peli kestää noin 60 minuuttia ohjeineen ja osallistujia voi yhtäaikaista olla noin 30 henkilöä. Tilaa: vaikuta@nuortensuomi.fi

Opastamme nuoret etäkokousyhteydellä ja itse pelaaminen onnistuu parhaiten mobiililaitteella. Mahdollistathan sinäkin oppilaidesi osallistumisen ja samalla nuorten vaikuttamisen päätöksentekoon :)

KESKI-SUOMEN NUORISOFOORUMI

NUORTEN
ÄÄNI ESIIN

Vaikuta! -pelit (n.60-90 min/peli)

1. Valitse teemapeli oppilasryhmällesi
2. Varaa oma peliaikasi 21.4.–13.5. välille
3. Me hoidamme loput!

Ohjeet peliin saatte etäkokousyhteydellä

- Ilmastoteema
- Mielen hyvinvointi
- Energia ja julkinen liikenne
- Vapaa-aika ja kulttuuri

Teemakohtaiset koonnit
kommenteineen julkaistaan
elokuussa 2020

Vaikuta!-pelien kolme
parasta palkitaan

Päättäjät, asiantuntijat ja Keski-Suomen Nuorisovaltuusto käyvät läpi ja kommentoivat pelin tuotoksia 17.5.–17.6.

Teemojen ja kommenttien jatkotyöstö tarpeen mukaan nuorisovaltuustojen, asiantuntijoiden ja päättäjien kanssa.

Kiinnostuitko? Kirjoita meille sähköposti osoitteeseen: vaikuta@nuortensuomi.fi

- **Ehdota oppilasryhmällesi sopivinta aikaa** 21.4.-13.5.2020 väliseltä ajalta. Aikaa kannattaa varata noin 60 min. Lisää viestiin myös kaksi varavaihtoehtoa.
- **Valitse haluamasi teema**
 - Ilmastoteema (soveltuu esim. biologia, maantiede, yhteiskuntaoppi)
 - Mielen hyvinvointi (terveystieto, yhteiskuntaoppi)
 - Energia ja liikenne (yhteiskuntaoppi, maantiede)
 - Vapaa-aika ja kulttuuri (yhteiskuntaoppi, äidinkieli)
- Kirjoita sähköpostiviestiin, mikäli sinulla on jotain kysyttävää, toiveita tai haluat keskustella toteutuksesta ennakkoon. Lisää halutessasi puhelinnumero tai muu yhteydenottotapa.
- **Siinä se, me hoidamme loput!** Lähetämme sähköpostiin kuittauksen aikataulusta ja kerromme tarvittaessa lisäohjeita. Voit liittyä mukaan peliin ja halutessasi chattailla oppilaiden kanssa.

Saat myöhemmin sähköpostitse linkin Google Meet-kokoukseen - joka jaetaan oppilaille ennen peliajan alkua. Linkki lähetetään viimeistään 30 minuuttia ennen peliaikaa tai tarvittaessa aikaisemmin.

Meet-kokous toimii selaimen kautta, eikä erilliseen ohjelmaan tarvitse rekisteröityä. Ohjeista oppilaat tulemaan linjoille linkin kautta, mieluiten läppärillä. Itse peliä pelataan seppo.io -oppimisalustalla ja parhaiten se onnistuu mobiilisti kännykällä.

Carita Hännivirta, 044-0124606, carita.hannivirta@nuortensuomi.fi

Mareena Laine, 044-0124608, mareena.laine@nuortensuomi.fi

NUORTEN SUOMI

Keski-Suomen Nuorisofoorumi ja Vaikuta! -pelit ovat osa Lasten ja nuorten ääni Keski-Suomessa -hanketta, jonka tavoitteena mm. edistää nuorten toimijuutta ja paikallistason vaikuttamistoimintaa.

Hanketta rahoittaa Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto.

VAIKUTA! -PELI: ILMASTOTEEMA

KESKI-SUOMEN NUORISOFOORUMI 2020

KURKKA ENSIN TÄNNE

Hei kiva kun tulit pelaamaan! Halutessasi voit jättää tähän sun sähköpostiosoitteen. Sähköpostia käytetään ainoastaan kahden juttuun: 1) Lähetetään tieto, mistä löydät pelin koonnin ja päättäjien kommentit elokuussa 2) Ollaan yhteydessä pelin voittajiin. Jos et halua laittaa yhteystietoa, voit laittaa tähän vaan viivan :)

EKOLOGINEN KÄDENJÄLKI

a) Kuvista näet, mistä keskivertosuomalaisen ilmastopäästöt koostuvat. Tutki kuvia ja vastaa, mihin näistä voit itse vaikuttaa?
b) Uppoudu hetkeksi mielikuvituksesi vietäväksi. Miten sinä voit parantaa maailmaa? Mitä voisit tehdä ilmastomuutoksen hyväksi? Kirjoita tähän idea, jolla voisit vaikuttaa ilmastomuutoksen torjuntaan.

Psst. Tiesitkö, että voit hakea rahaa oman ideasi toteuttamiseen? Tsekkaa www.ilmastomuutosvoima.fi

MILTÄ ILMASTONMUUTOS TUNTUU

Kuuntele tehtävänanto! Kuvaa lyhyt (max. 1 min.) video, jossa konkreettisesti miltä ilmastomuutos tuntuu! Vaihtoehtoisesti voit kirjoittaa aiheesta runon.

KYSY PÄÄTTÄJÄLTÄ

Mikä sua mietityttää ilmastomuutoksessa tai siihen liittyvässä päätöksenteossa? Mitä haluaisit kysyä päättäjiltä tai ilmastoasiantuntijoilta? Kirjoita kysymyksesi tähän ruutuun. Vastauksen saat myöhemmin julkaistavassa koonnissa.

KUKA KERTOO ILMASTOSTA?

Kuka kertoo ilmastoasioista ja kenen toimista et ole kuullut mitään? Täydennä seuraavat lauseet mielestäsi sopivilla sanoilla.

PUHUTAAN TUNTEISTA

Katso videolta, mitä Tanja kertoo ilmastomuutokseen liittyvistä tunteista. Vastaa sitten kyselyyn ilmastotunteista TÄÄLLÄ. Lähetettyäsi lomakkeen saat oikean koodin tähän tehtävään.

CO2-EKV?!

CO2ekv eli hiilidioksidiekvivalentti... Huh mikä sana!! Mutta se siis tarkoittaa sitä, kuinka paljon ihmisten tuottamat kasvihuonekaasut lämmittävät ilmastoa. Mitä suurempi luku, sitä suurempi ilmastoa lämmittävä vaikutus.

Minkä verran päästöjä ruuantuotannosta sitten tulee? Yhdistä ruoka-aine oikeaan CO2-ekv lukuun.

FAKTA ILMASTOSTA

a) Ilmasto-opas on Ilmatieteenlaitoksen ja Suomen Ympäristökeskuksen ylläpitämä sivusto, jossa on koottuna ajankohtaisiin tutkimuksiin perustuvaa luotettavaa tietoa ilmastomuutoksesta. Tehtävänäsi on etsiä sivustolta vastaus seuraavaan kysymykseen: Kuinka paljon maapallon keskilämpötila on noussut vuodesta 1880 vuoteen 2010 mennessä?

b) Löysitkö oikean tiedon helposti? Oliko sivustoa helppo käyttää? Kirjoita vastaukset ja muista myös perustella mielipiteesi!

LANDEPÖNDE VAI KOSMOPOLIITTI

Kaikilta tarvitaan tekoja ilmaston puolesta, mutta keskustelussa vastakkain ovat usein maaseutu ja kaupungit. Pohdi näitä yhdistäviä ja toisaalta erottavia tekijöitä.

Piirrä ajatuskartta, jossa keskellä ovat erillisinä ympyröinä maaseutu ja kaupunki. Täydennä ympärille ajatuksiasi siitä, mitä eroja näet maaseudun ja kaupungin ilmastokeskustelun ja -toimien välillä? Entä mikä on molemmille yhteistä? Ota kuva valmiista ajatuskartasta ja lataa se tehtävän vastaukseksi.

VALINTOJA ILMASTON PUOLESTA

Mitä valintoja haluaisit tehdä ilmaston puolesta, mutta et jostain syystä pysty? Mikä estää sinua? Miten asian voisi ratkaista? Tehtävänäsi on vastata kolmeen kysymykseen Flingassa. Ohjeet Flingan käyttöön löydät kuvan yläreunasta ja alustalta löydät myös oikean koodin tähän tehtävään! Siirry Flingaan TÄSTÄ

NYT OSU JA UPPOS :D

Tehtävänäsi on etsiä tai tehdä osuvin meemi ilmastomuutoksesta tai siihen liittyvästä päätöksenteosta. Lisää kuva tähän tehtävään!

Halutessasi voit käyttää meme generator-sovellusta, jonka löytää Google Play kaupasta tai App Storesta.

@KSILMASTOTIIMI

Keski-Suomen Ilmastotiimi on joukko nuoria, jotka haluaa vaikuttaa ilmastomuutokseen ja muiden nuorten asenteisiin ilmastomuutokseen liittyen.

Käy Ilmastotiimin instassa @ksilmastotiimi kurkkaamassa tiimin toimintaa ja etsi vastaus kysymykseen: Mitä kokonaisuutta Ilmastotiimi suunnittelee? Kokonaisuus tulee koulujen käyttöön! Ps. Kannattaa klikata "seuraa" :D Vastauksen löydät "Vaikuttaja 2020" tarinoiden joukosta ;)

VAIKUTA! -PELI: VAPAA-AIKA JA KULTTUURI

KESKI-SUOMEN NUORISOFOORUMI 2020

KURKKA ENSIN TÄNNE

Hei kiva kun tulit pelaamaan! Halutessasi voit jättää tähän sun sähköpostiosoitteen. Sähköpostia käytetään ainoastaan kahteen juttuun:

1) Lähetetään tieto, mistä löydät pelin koonnin ja päättäjien kommentit elokuussa 2) Ollaan yhteydessä pelin voittajiin. Jos et halua laittaa yhteystietoa, voit laittaa tähän vaan viivan :)

HARRASTUKSESTA TULEVAISUUDEN JUTTU

Joskus harrastuksesta voi luoda oman ammatin. Yhdistä henkilön henkilökuva sekä harrastus josta on hänelle tullut ammatti.

MUN VAPAA-AIKANI

Miten ja missä vietät yleensä vapaa-aikaasi? Mitkä on sinulle tärkeitä juttuja? Ota kuva ja kerro lyhyesti kirjoittamalla, mikä tekee paikasta tai tästä vapaa-ajanviettotavasta tärkeän.

RUNOSUONI SYKKIMÄÄN

Nyt saat pistää luovuuden valloilleen ja kynän sauhuamaan! Tehtävänäsi on keksiä runo, jossa esiintyy sanat "nuori, kulttuuri, vapaa-aika, toive." Sanoja saa taivuttaa.

OIKEUS VAIKUTTAA

Nuorilla on oikeus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Missä kaikilla nuorten vaikuttamisoikeuksista onkaan linjattu? Valitkaa mielestänne oikeat vaihtoehdot. Apua tehtävään saatatte löytää esimerkiksi täältä <https://www.finlex.fi/fi/>.

HELPOMPAA HARRASTAMISTA

Mikä tekisi uusien harrastusten kokeilemisesta helpompaa? Klikkaa alla olevaa linkkiä ja tule kertomaan, miten harrastamisesta tehtäisiin entistä helpompaa nuorille.

Pääset tehtävään **TÄSTÄ**

MILTÄ NÄYTTÄÄ KUNTASI SINUN SILMIN?

Saavatko nuoret vaikuttaa kuntasi palveluihin? Onko kunnassasi sopivasti vapaa-ajanviettomahdollisuuksia?

Alla olevan linkin kautta pääset kertomaan mielipiteesi nuorten vaikuttamisen mahdollisuuksista sekä oman kuntasi vapaa-ajantoiminnoista. Kun olet kertonut mielipiteesi, paina Lähetä-painiketta, jonka jälkeen saat oikean numerokoodin.

Pääset kyselyyn **TÄSTÄ**. Vastaukset käsitellään anonyymisti.

PARASTA VAPAA-AIKAA

Kouluterveyskyselyn mukaan vain 32%, eli joka kolmas keski-suomalainen nuori kokee, että omalla paikkakunnalla järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa.

Mistä tulos mielestäsi kertoo? Mitä haluaisit nähdä, kokea, harrastaa, mutta et pysty? Mitä tekisit, jos sinulla olisi mahdollisuus tehdä ihan mitä vaan?

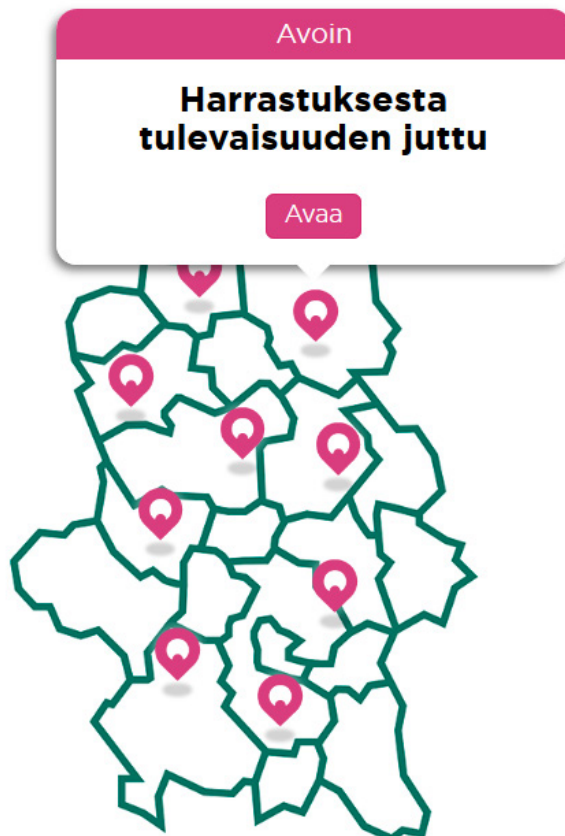
Kun olet pohtinut yllä olevia kysymyksiä, kerro vastauksesi äänitteellä tai videolla, jonka kesto on maksimissaan 30-45 sekuntia.

NYT OSU JA UPPOS

Etsi tai tee oma meemi joka kuvastaa kuntasi kulttuuria. Lisää kuva vastauksena tähän tehtävään. Halutessasi voit käyttää meme generator-sovellusta, jonka löytää Google Play kaupasta tai App Storesta.

LUONNOSTA VOIMAA

Aika haukata happea! Etsi lähimaastosta hienoin puu minkä vain löydät. Löydettyäsi puun anna sille iso ja lämmin halaus, ja ota ihana puunhalausselfie!

VAIKUTA! -PELI: MIELEN HYVINVOINTI

KESKI-SUOMEN NUORISOFOORUMI 2020

KURKKA ENSIN TÄNNE

Hei kiva kun tulit pelaamaan! Halutessasi voit jättää tähän sun sähköpostiosoitteen. Sähköpostia käytetään ainoastaan kahden juttuun: 1) Lähetetään tieto, mistä löydät pelin koonnin ja päättäjien kommentit elokuussa 2) Ollaan yhteydessä pelin voitajiin. Jos et halua laittaa yhteystietoa, voit laittaa tähän vaan viivan :)

LUOTETTAVA TIEDONLÄHDE

Tutustu nuortenjkl (<https://nuorten.jyvaskyla.fi/luotettavaa-tietoa>) sivustoon. Pitäisikö tällainen sivusto olla joka kunnassa? Mitä hyvää tai huonoa tällä sivustolla on? Kerro mielipiteesi max. 1,5 min äänitteellä.

KOULUTERVEYSKYSELYSTÄ AJATUKSIA

Tiesitkö, että jopa 13% Keski-Suomalaisista 8.-9.luokkalaisista koki kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta vuoden 2019 kouluterveyskyselyn mukaan? Se tarkoittaa yli 4500 nuorta.

Entäs tiesitkö että näistä 4500 nuoresta vain 43% sai apua koulun henkilökunnalta mielialaan liittyvissä asioissa, vaikka olisivat sitä tarvinneet?

Käy tutkimassa itse lisää kouluterveyskyselyn tuloksia TÄSTÄ LINKISTÄ. Kerro mitä muita havaintoja teit tuloksista. Voit myös kertoa mitä tunteita havaintosi herätti.

KERRO TAI KYSY

Mikä sua mietityttää mielenhyvinvoinnissa ja mielenterveydessä tai siihen liittyvässä päätöksenteossa? Mitä haluaisit kysyä päättäjiltä tai alan asiantuntijoilta? Käy vastaamassa kysymyksiin Formsissa TÄÄLTÄ. Kun olet vastannut kyselyyn, paina Lähetä-painiketta, jolloin saat oikean koodin tähän tehtävään.

OMA VOIMALÄHTEESI!

Yhteiskunnassa kohdataan monenlaisia haasteita. Ne saattavat vetää mielen matalaksi. Mistä asioista sinä saat voimaa kohdattessasi tällaisia haasteita? Mikä antaa sinulle intoa haasteiden ratkaisuun ja mistä saat rohkaisua?

Jos mahdollista, mene ulos, ja kerää luonnonantimista (esim. lehtiä, kepukoita, kiviä tai mitä tahansa mitä mieleen juolahtaa!) tarvikkeet, ja ota kuva siitä, mikä kuvastaa sinun voimanlähdettäsi! Jos joudut olemaan sisätiloissa, käytä mitä tahansa kotoa löytyviä materiaaleja!

NYT OSU JA UPPOS :D

Etsi tai tee oma meemi oman kuntasi nuorille suunnatuista mielenterveyspalveluista. Lisää kuva vastauksena tähän tehtävään. Halutessasi voit käyttää meme generator-sovellusta, jonka löytää Google Play kaupasta tai App Storesta.

KRIISIKESKUS MOBILE

Kriisikeskus Mobilesta (<https://kriisikeskusmobile.fi/>) saat kriisiapua koko Keski-Suomen alueella, kun olet kokenut jotakin järkyttävää (kokenut menetyksen, väkivaltaa, olet joutunut rikoksen uhriksi yms.) tai elämässäsi on joku muu kriisi.

Käy tutkimassa sivustoa, ja etsi vastaus seuraavaan kysymykseen: Millä muulla kielellä kuin suomi, ruotsi tai englanti voit asioida Kriisikeskus Mobilessa:

AUTAN LÄHIMMÄISTÄNI

Käyppä heittämissä vinkit, miten voisit auttaa lähimmäistäsi, kun heillä on vaikeita aikoja elämässään. Klikkaa linkkiä TÄSTÄ, niin pääset Flinga- sivustolle, jossa pääset esittämään vinkkiä. Sieltä saat myös oikean koodin peliin.

MIELEN HYVINVOINTI VUONNA 2060

Kuvittele itsesi vuoteen 2060. Millainen on yleinen suhtautuminen mielenterveyteen ja mielen hyvinvointiin liittyvissä asioissa? Miinkälaisia palveluita ihmiset tuolloin käyttävät? Kirjoita päiväkirjamerkintä tai kuvaa vlogi, jossa pohdit ja kuvaillet. Voit kuvailla joko näkökulmasta jossa kerrot aiheesta niin kuin toivoisit niiden olevan, tai jopa päinvastoin.

YHDISTÄ PARIT

Nyt testataan kuinka hyvin tunnistat erilaiset logot ja heidän tuottamat palvelut! Yhdistä oikea logo ja palvelu.

OIKEUS VAIKUTTAA!

Nuorilla on oikeus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Missä kaikkialla nuorten vaikuttamisoikeuksista onkaan linjattu? Valitkaa mielestänne oikeat vaihtoehdot. Apua tehtävään saatatte löytää esimerkiksi täältä <https://www.finlex.fi/fi/>.

VAIKUTA! -PELI: ENERGIA JA LIIKENNE

KESKI-SUOMEN NUORISOFOORUMI 2020

KURKKA ENSIN TÄNNE

Hei kiva kun tulit pelaamaan! Halutessasi voit jättää tähän sun sähköpostiosoitteen. Sähköpostia käytetään ainoastaan kahden juttuun: 1) Lähetetään tieto, mistä löydät pelin koonnin ja päättäjien kommentit elokuussa 2) Ollaan yhteydessä pelin voitajiin. Jos et halua laittaa yhteystietoa, voit laittaa tähän vaan viivan :)

KULKEMISEN HIILIJALANJÄLKI

Alla olevasta kuvasta näet eri liikennemuotojen ns hiilijalanjäljen, eli kuinka paljon ilmastokuormaa syntyy. Arvioi, mitä liikemistapaa käytät eniten? Mitä käyttäisit enemmän, jos se olisi mahdollista? Mitä esteitä sille on?

Voit vastata kirjoittamalla tai äänittämällä.

LIIKENNEPÄÄSTÖT PUOLIKSI

Suomi on sitoutunut puolittamaan liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä. Mutta miten ihmeessä tähän päästään? Auta asiantuntijoita ideoimaan isosti ja päättäjiä tekemään järkeviä päätöksiä!

Miten liikenteen päästöjä voisi vähentää? Mitä muutoksia pitäisi tehdä tai mitä pitäisi säilyttää? Kerro vastauksesi TÄÄLLÄ

KULUTUS JÄRJESTYKSEEN

Kokeileppa osaatko laittaa oheiset kuvat oikeaan järjestykseen, niin että 1. on vähiten kuluttava ja 6. eniten kuluttava? :)

Nämä ovat yleisimpiä sähköenergiaa kuluttavia toimia kotona. Jos et jo tiedä, niin kysäiseppä, että miten sähkönne tuotetaan - tämä taas vaikuttaa perheenne hiilijalanjälkeen.

MIKÄ IHMEEN MANU?

Tiesitkö, että Keski-Suomessa toimii 13-21 vuotiaista nuorista koostuva maakunnallinen vaikuttajaryhmä eli Keski-Suomen Nuorisovaltuusto? Voit tarkastaa kuntasi edustajat sekä tutustua Manu-ryhmän toimintaan TÄÄLTÄ

Sitten pieni testi; lisää alla olevaan tekstiin puuttuva sana tai numero :)

NUORTENIDEAT.FI

Katso nuortenideat.fi -palvelua esittelevä video Youtubesta. Kuinka monta kulkemiseenkin sopivaa skeittilautaa videolta voi bongata? <https://www.youtube.com/watch?v=wXYGyCQKjd4>

RUNOSUONI SYKKIMÄÄN

Nyt saat päästää luovuuden ja sisäisen sanaseppösi valloillee! Kirjoita runo jossa esiintyy sanat: **liikenne, nuori, harrastus, päästö**. Sanoja saa taivuttaa tai muotoilla esim yhdyssanaksi.

KESKI-SUOMI VUONNA 2050

On vuosi 2050 ja olet Keski-Suomen maakuntajohtaja. Kuvaa video, jossa kerrot, miksi Keski-Suomeen kannattaa muuttaa asumaan! Mistä Keski-Suomi tunnetaan vuonna 2050? Ideat voivat olla pieniä tai suuria, paikkoja tai ihmisiä - vain mielikuvi-tus on rajana ja luovuudesta saat lisäpisteitä!

Luovuudesta ja heittäytymisestä saa lisäpointseja! Videoita ei julkaista ilman lupaa, mutta videoista nousevia ideoita esitetään Keski-Suomen Tulevaisuusryhmälle

NYT OSU JA UPPOS :)

Mitä mieltä sinä olet kuntasi, maakuntasi tai koko valtakunnan julkisesta liikenteestä? Nyt kertoa ajatuksesi nasevalla kuvalla! Etsi tai tee meemi aiheesta "Julkinen liikenne"

Halutessasi voit käyttää meme generator-sovellusta, jonka löytää Google Play kaupasta tai App Storesta.

OIKEUS VAIKUTTAA

Nuorilla on oikeus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Missä kaikkialla nuorten vaikuttamisoikeuksista onkaan linjattu? Valitse mielestänne oikeat vaihtoehdot.

Apua tehtävään saatatte löytää esimerkiksi täältä <https://www.finlex.fi/fi/>.

NUORTEN
ÄÄNI ESIN